

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА
КАФЕДРА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Науково-практична інтернет-конференція

**«САДОВО-ПАРКОВЕ МИСТЕЦТВО:
ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

7 листопада 2017 року

Умань

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА
КАФЕДРА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**«САДОВО-ПАРКОВЕ МИСТЕЦТВО:
ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

Тези доповідей учасників
науково-практичної інтернет-конференції
7 листопада 2017 року

Умань - 2017

УДК 635.9

ББК 42.37

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського НУС (протокол № 2 від 25 жовтня 2017 року)

Редакційна колегія:

Непочатенко О.О., д. е. н., професор, ректор Уманського НУС;

Карпенко В.П., д. с.-г. н., професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності;

Поліщук В.В., декан факультету лісового і садово-паркового господарства, д. с.-г. н., професор;

Балабак А.Ф., завідувач кафедри садово-паркового господарства, д. с.-г. н., професор;

Величко Ю.А., к. с.-г. н., доцент;

Заморський О.О., к. с.-г. н., доцент;

Пушка І.М., к. с.-г. н., доцент;

Парубок М.І., к. б. н., доцент;

Варлащенко Л.Г., к. с.-г. н., доцент;

Мамчур Т.В., к. с.-г. н., доцент;

Тисячний О.П., к. с.-г. н., доцент;

Осіпов М.Ю., к. с.-г. н., доцент.

Відповідальний секретар:

Осіпов М.Ю., к. с.-г. н., доцент кафедри садово-паркового господарства

Садово-паркове мистецтво: досягнення та перспективи: матер. наук.-практ. інтернет-конф. (7 листопада 2017 року) – Умань: Уманський НУС, 2017. – 70 с.

У збірнику матеріалів науково-практичної інтернет-конференції висвітлено результати наукових досліджень викладачів і студентів факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського національного університету садівництва та інших наукових закладів та установ.

© Уманський національний
університет садівництва, 2017

ЗМІСТ

Т.М. ВАСИЛЬЄВА	НОВІ АКЦЕНТИ У ФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ МАЛИХ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ ПІД ЧАС РЕКОНСТРУКЦІЇ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ПАРКУ ОСОБЛИВОСТІ ФЕНОРИТМІВ	6
Н.З. КЕНДЗЬОРА	ПОЧАТКУ ВЕГЕТАЦІЇ ДЕРЕВНО- ЧАГАРНИКОВИХ РОСЛИН В ПЕРІОД 2014-2016 РОКІВ	8
О.І.ЛІСТРОВА	ЛАНДШАФТНИЙ ТА РЕКРЕАЦІЙНИЙ АНАЛІЗ НАСАДЖЕНЬ ВЕЛИКО- БУРІМСЬКОГО ЛІСНИЦТВА	11
Ю.Л. БРЕДІХІНА, Н.М. ТУРОВЦЕВА	ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТВОРЕННЯ СЮЖЕТНИХ ФІТОКОМПОЗИЦІЙ	13
І.М. ПУШКА, М.П. БОНДАРЕНКО	ПРОЕКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТЕРИТОРІЇ, ПРИЛЕГЛОЇ ДО НАВЧАЛЬНОГО КОРПУСУ №5 УМАНСЬКОГО НУС	17
О.М НЕГРЕЙ	ОПТИМІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ФУНКЦІЙ КВАРТАЛІВ ПРОХОРИВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА, ЩО ВІЙШЛИ В СКЛАД КАНІВСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА	20
А. А. БРОВДІ, В.В. ПОЛІЩУК, М.Ю. ОСІПОВ	ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПОХОДЖЕННЯ СОРТІВ ТРОЯНД ГРУПИ ФЛОРИБУНДА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ	22
І.М. ПУШКА, А.В. БУРЛАКА	ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ СОРТІВ <i>SPIREA</i> L. В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	24
В.С. ВАЛАНТІР	ЕЛЕМЕНТИ ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРОЮ У СТВОРЕННІ ЛАНДШАФТНИХ КОМПОЗИЦІЙ	27
В.А. ДУНАЄВСЬКИЙ, Т.В. МАМЧУР	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРОЮ ПАРКУ «ЯПОНСЬКИЙ САД» В СМТ. ДОБРОСЛАВ ЛИМАНСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	29
Р.Ю. ЛЯШКО	ПРОЕКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРОЮ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ М. УМАНЬ	33

О. Ю. МАШАРОВСЬКИЙ, Ю. А. ВЕЛИЧКО	ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ В С. ПАВЛІВКА ЖАШКІВСЬКОГО РАЙОНУ	36
М.Ю. ОСІПОВ, Ю.Г. ФЕЩЕНКО	ЛАНДШАФТНИЙ ПЛАН В СКЛАДІ СХЕМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ МІСТА	39
В.М. ПУТЬ, Ю.А. ВЕЛИЧКО	ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ПРИВАТНОЇ САДИБИ В С. ВІННИЦЬКІ ХУТОРИ	41
І. О. ВЕЛИЧКО	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРОЮ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ ПО ВУЛИЦІ ПРИВОКЗАЛЬНІЙ, 25 М. ВІННИЦЯ	44
Д.І. ТЕСЛЮК	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ В М. УМАНЬ	46
І.Ю. МЕТЕЛЬСЬКА, М.Ю. ОСІПОВ	ПЕРСПЕКТИВИ ОЗЕЛЕНЕННЯ МАЛОГО САДУ	48
В.В. НАЗАРЧУК, Л.Г. ВАРЛАЩЕНКО	СТВОРЕННЯ РОЗАРІЮ В РЕГУЛЯРНОМУ СТИЛІ В С. ЯКУШИНЦІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	50
О.Д. БАРАНЦЕВИЧ, М.Ю. ОСІПОВ	ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЇ В С. ГОРОДЕЦЬКЕ	52
А.І. АНДРОЩУК, Л.Г. ВАРЛАЩЕНКО	РЕКОНСТРУКЦІЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ МЕМОРІАЛЬНОЇ ЗОНИ СКВЕРУ В С. ЛОЗНА ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	54
С.Я. ТУРЧИНА, В.В. ПОЛЩУК, М.Ю. ОСІПОВ	СХОЖІСТЬ НАСІННЯ РОСЛИН <i>CALLISTEPHUS CHINENSIS</i> (L.) NESS. У ГРУНТОВИХ УМОВАХ КАФЕДРИ САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА УМАНСЬКОГО НУС	56
Г.П. ЩУК, О.О. УФІМЦЕВ	ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ І РОСТУ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР В ОЛЕКСАНДРІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «ОЛЕКСАДРІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»	58
А. В. ШИПОША, М.Ю. ОСІПОВ	ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ МАЛОГО САДУ В МІСТІ УМАНЬ	60
С.В. ЯЦЕНКО, Т.В. МАМЧУР	ПРОЕКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПАРКУ В М. ІЛЛІНЦІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	62
О.В. ГОНЧАР, С.А. КОВАЛЬ	ЗАХОДИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІСОВОГО РОЗСАДНИКА В ХЛИПНІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «ЗВЕНИГОРОДСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»	66

самим пошкоджують дерева. При дослідженні було виявлено велике дупло у каштана. Бродячі собаки можуть псувати ґрунтопокривні рослини і газон,

вириваючи дернину лапами, а також всюди розкидаючи свої фекалії. Кроти також псують вигляд газону. Птахи являються розповсюджувачами омели. Наїдаючись її, вони витирають свої дзьоби об кору, створюючи при цьому пошкодження і на тому місці проростає паразит. На даному кварталі є невелика кількість дерев, уражених омелою.

Рослини також мають вплив один на одного, тому що зростають разом і тісно взаємодіють. Негативним фактором є затінення газону деревами, висота яких близько 15-20 м, дерева щільно посаджені, мають густу крону, і ростуть з південної частини ділянки. Таким чином вони не пропускають світло під свій полог. Мікроорганізми беруть участь у перетворенні органічної речовини в мінеральну, цим роблять свій великий внесок у природу.

Найбільший негативний вплив на насадження має антропогенний фактор. Під впливом великої кількості рекреантів руйнується як трав'яний покрив, так і кущі, доріжки, лавочки, МАФ. Особливий вплив під час посухи, коли рослини ослаблюються, люди легко можуть витоптати і знищити деякі з них. Під впливом людської бездумної діяльності трапляються випадки знищення газону масовим відпочином на них, ламання лавочок, розмалювання краскою дерев різними надписами, розкидання сміття та хаотичне і нелюдське відношення. Рідко трапляються випадки злочинства, коли люди можуть викопати якісь цінні рослини, або пошкодити їх.

ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТВОРЕННЯ СЮЖЕТНИХ ФІТОКОМПОЗИЦІЙ

Ю.Л. БРЕДІХІНА, кандидат с.-г. наук, доцент

КВНЗ «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» ЗОР

Н.М. ТУРОВЦЕВА, кандидат с.-г. наук, доцент

МДПУ ім. Б. Хмельницького

В Мелітопольському державному педагогічному університеті ім. Б. Хмельницького склалася добра традиція влаштовувати тематичні виставки фітокомпозицій (Рис.1-2). В яких беруть участь студенти всіх спеціальностей хіміко-біологічного факультета, зокрема і «Садово-паркове господарство». Процес створення композицій із квітів сприяє розвитку творчих здібностей, художнього смаку, розширює рамки естетичного виховання, сприяє формуванню гармонійно розвинутої особистості. Аранжування квітів має і психотерапевтичний ефект: знімає нерве навантаження, заспокоює, створює гарний настрій.

Рис. 1. Осіння виставка «Свято врожаю»

Сюжетні композиції, засновниками яких вважаються аранжувальники Радянського Союзу, в роки переходу на ринкову економіку виявилися забутими, але сьогодні вони знову повернулись і прикрашають щорічні флористичні виставки та фестивалі. В кінці 70-х А.М. Гродзинський зробив перші спроби виділити фітодизайн, як самостійний напрямок зі складової частини промислової ботаніки [1]. Останнім часом наукові дослідження цього напрямку носять фрагментарний характер. Цього не достатньо для створення в нашій країні сильних шкіл флористики. Для порівняння, сьогодні в Японії функціонують біля 3 тисяч шкіл, навчання в яких базується не тільки на естетичних принципах та формальних засобах, правилах, співвідношеннях а й на наукових основах.

В основу створення сюжетних фітокомпозицій покладено не тільки вміння їх раціонального розташування в приміщеннях, а й мистецтво побудови самої композиції, як художнього твору та особливості її демонстрації.

Основа будь-якої фітокомпозиції становить рослинний матеріал. Його можна використовувати у вигляді квітів (рози, тюльпани, айстра, орхідея, гербера, дзвоники, півонія, крокуси, півники та ін.), гілок дерев та кущів (падуб, лавр, самшит, бруслина, ялівець, кипарисовик, модрина, туя, сосна, барбарис, бузина, клен та ін.), декоративних трав (колосняк, ковила, пшениця, пампасна трава, очерет, жито, зайцехвіст (лагурус), рогіз, осока та ін.), моху, коріння, бересту, декоративних плодів (коробочки півників, лілій, лілійника, перламутрові перетинки лунарії, ліхтарики фізалісу, маленькі плоди тикви, люфи та ін.), листя рослин (монстера, плющ, смикавець, драцена, хоста, купина, бадан та ін.).

Рис. 2. Зимова виставка «Новорічна казка»

Рослинний матеріал для аранжування поділяють на три групи: лінійний, основний та матеріал-наповнювач. До лінійного (або формоутворюючого) відносять рослини з високим стеблом та великим листям. Їх використовують для формування структури, або скелету композиції. Це такі рослини, як самшит, бирючина, глідіолус, дельфініум, кала, евкаліпт, орхідея, ракітник тощо. Основний рослинний матеріал (або фокусний) являється домінантою всієї композиції. Зоровий центр в композиції складають рослини які мають великі квіти або ефектні суцвіття, іноді використовують види з яскравим та великим листям. Наприклад, гербера, хризантема, антуріум, лілія, півонії, тюльпан, мак, роза, гортензія, жоржина, герань тощо. Рослинний матеріал-наповнювач (або вторинний, додатковий) представлений рослинами з невеликими квітами та листям, які маскують кріплення та заповнюють пустоти. Додатковий матеріал вносить різноманітність в кольорову гаму та образ композиції. До цієї групи ми відносимо такі рослини, як падуб, фрезія, гіпсофіла, скабіоза, бруслина та листя таких рослин, як бадан, астільба, півники, кали, канни, хости, купини, базиліка, коріандру, декоративної капусти тощо. Як правило в сюжетних композиціях використовують рослини всіх трьох груп з додаванням (за необхідністю) допоміжного нерослинного матеріалу.

Демонстрація таких композицій може бути найрізноманітнішою - в кашпо, в керамічних горщиках, контейнерах, флораріях, туфах, корі. Дуже елегантно і модно виглядає композиція у французькій жардиньєрці (Рис.3).

Композиції із висушеного рослинного матеріалу представляють окремий напрямок у флористиці. На початку ХХ століття інтерес до таких композицій помітно ослаб, так як їх почали сприймати як символ вікторіанської епохи, що вийшла з моди [2]. С того часу багато чого змінилося у флористиці, зокрема з'явилися нові методи висушування рослин, які дозволяють зберегти колір і ефектну форму рослин. В Голландії та деяких інших країнах існує ціла індустрія, що займається заготівлею та продажем сухих і консервованих рослин для флористів. Композиції із такого матеріалу довговічні, за умови, що вони

пройшли спеціальну обробку для відштовхування пилу. Таку обробку можна зробити у флористичних майстернях із уже готовими композиціями.

Рис. 3. Композиція із висушеного рослинного матеріалу у французькій жардиньєрці. Палац Потоцьких. Львів

Останнім часом пильна увага практиків зосереджена на різних аспектах розвитку флористичного напрямку в оформленні інтер'єру. Нажаль, сучасна література не може повністю задовольнити інформаційні потреби як досвідчених спеціалістів так і для початківців. Незважаючи на те, що фітодизайн став одним із найпопулярніших напрямків в оформленні інтер'єру, він і досі залишається поза увагою науковців.

Список використаної літератури

1. Гродзинский А.М. Фитодизайн: задачи и перспективы / А.М. Гродзинский // Информационный бюллетень : Новости ЮНЕСКО. – 1979. – № 9. – С. 1-8.
2. Хесайон Д.Г. Всё об аранжировке цветов / Д.Г. Хесайон, – М.: Кладезь-Букс, 2010. – 128 с.